

№5
27.08.2023

RESEARCH AND IMPLEMENTATION
TADQIQ VA TATBIQ
ILMIY-USLUBIY JURNALI

CERTIFICATE
№ 078777

- ✓ ANIQ FANLAR
- ✓ TABIIY FANLAR
- ✓ SIYOSIY FANLAR
- ✓ IJTIMOIIY FANLAR

- ✓ IQTISOD FANLARI
- ✓ TEXNIKA FANLARI
- ✓ TIBBIYOT FANLARI
- ✓ PEDAGOGIKA FANLARI

fer-teach.uz

@ferteach_uz

Bosh muharrir:

F.M.Muxtarov
t.f.b. PhD

Jurnal oyda bir
marta nashr etiladi.

Nashr tillari:

O'zbek, rus, ingliz va
qoraqalpoq

O'zbekiston Respublikasi
Prezidenti Administratsiyasi
huzuridagi
Axborot va ommaviy
kommunikatsiya agentligida
2023-yil 3-mayda
№078777
raqam bilan ro'yxatga
olingan

Murojaat uchun

@fer-teach_uz

+99893-343-13-14

<https://fer-teach.uz>

Mas'ul muharrir

S.I.Zokirov - f.-m.f.b. PhD., TATU Farg'ona filiali, Farg'ona, O'zbekiston.

Taxrir hay'ati:

T.M.Abdullayev – t.f.b. PhD., TATU Farg'ona filiali, Farg'ona, O'zbekiston.

N.I.Ibrokhimov – f.-m.f.b. PhD., TATU Farg'ona filiali, Farg'ona, O'zbekiston.

A.R.Nurmatov – tarix f.b. PhD., NamDU, Farg'ona, O'zbekiston.

D.F.To'xtasinov - ped.f.b. PhD., TATU Farg'ona filiali, Farg'ona, O'zbekiston.

J.T.Moldaliyev - bio. f. n., dotsent. OshDU, Osh, Qirg'iziston

T.M.Bakirov - ped. f.b. PhD, FarDU, Farg'ona, O'zbekiston

B.B.Mallabayev - tarix f.n., dotsent. NamDU, Namangan, O'zbekiston

X.K.Boymirzayev - ped. f.b. PhD, NamDU, Namangan, O'zbekiston

I.U.Kuzikulov - tarix f.b. PhD, NamDU, Namangan, O'zbekiston

B.T.Mirzadjanov - tarix f.b. PhD, , NamDU, Namangan, O'zbekiston

M.A.Maxmudov - tarix f.b. PhD, NamDU, Namangan, O'zbekiston

B.Ya.Tursunov - tarix f.b. PhD, NamDU, Namangan, O'zbekiston

S.B.Atajonova - ped.f.b.PhD, AndMI, Andijon O'zbekiston

Sh.A.Umarov – t.f.b. PhD, TATUFF, Farg'ona, O'zbekiston

BO‘LAJAK TEXNOLOGIYA O‘QITUVCHILARINING KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION TA’LIM TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Hamdamova Nozima Mukimovna
Falsafa fanlari doktori(PhD), dotsent

Hamidov Ruslan Asliddinovich
Buxoro davlat pedagogika instituti talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqola o‘qituvchilarning ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirish masalasida faol sanalgan yangicha ta’lim texnologiya yani shakl, metod va vositalariga alohida e’tibor qaratgan holda, ularning amaliy jarayonlarda tutgan o‘rni va ahamiyati haqida fikr-mulohaza yuritadi. Bundan tashqari ma’lum bir metodlar bu borada qanchalik darajaga ega ekani haqida qisqacha ma’lumot beradi.

Kalit so‘zlar: innovatsion metodlar, maktab, muammoli ta’lim, innovatsion texnologiyalar, qobiliyat

USE OF INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN DEVELOPING THE COMPETENCE OF FUTURE TECHNOLOGY TEACHERS

Khamdamova Nozima Mukimovna
Doctor of Philosophy (PhD), Associate Professor

Khamidov Ruslan Asliddinovich
Student of the Bukhara State Pedagogical Institute

Annotation: This article reflects on the role and importance of new educational technologies, i.e. forms, methods and tools, which are active in the development of teachers' creative abilities, in practical processes. In addition, it gives a brief information about how certain methods are in this regard.

Key words: innovative methods, school, problem-based education, innovative technologies, ability.

Kirish. Bugungi zamonaviy tarraqqiyot asrimizda o‘qituvchilarning kompetentligini oshirish dolzarb masalaga aylanmoqda shu sababli ularga bolalarni o‘yin va shunga o‘xshash metodlar orqali o‘zlarining texnologiya darslariga qiziqtirishlari va ularga to‘g‘ri kasb va hunar tanlashda yordam

berishlari maqsadga muvofiq bo'ladi. Kundalik hayotda ijodiy qobiliyatlarning asosiy rivojlanishi metod-o'yin orqali amalga oshiriladi. O'yinda bolalar, ehtimol, bolalarning eng qiziqarli faoliyat doirasini aniqlashga qodir bo'lgan o'yinlarni yoqtirishlari mumkin. Shuning uchun o'yin - bu ijodiy qobiliyatlarni aniqlashning asosiy usullaridan biridir. Psixologlar sizning tasavvurlaringiz qanday darajada rivojlanayotganini va bolaning fikrlash tarzini belgilashga imkon beruvchi o'yin shaklida maxsus testlarni ishlab chiqdi. Ba'zi bolalar tasavvur kuchi bilan harakat qilishadi, boshqalari esa xotiraning tasvirini suratga olishga moyil. Ba'zan bolalar bunday o'yinlarda qatnashishni rad etishadi, bu esa bolaga alohida yondashuv zarurligini ko'rsatadi. Bolalarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirish uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish ham katta rol o'ynaydi. Ota-onalar bolaga nafaqat rivojlanish imkoniyatini berishlari, balki faol ishtirok etishlari kerak. Hech qanday holatda bolaga bosim o'tkaza olasiz, unga o'yinni o'ynashga yoki amaliy san'atda ishtirok etishga imkon bera olasiz. Xususan, bu xato musiqiy qobiliyatlarni rivojlantirish bilan ruxsat etiladi. Bolaning musiqaga bo'lgan qiziqishi etarli emasligi sababli, ota-onalar uni musiqa maktabiga berishga shoshilishadi. Bolalarda har qanday ijodiy qobiliyatni shakllantirish uchun nafaqat chaqaloqning moyilligini aniqlash, balki to'g'ri yo'nalishda rivojlanish istagini kuchaytiradigan jiddiy ishlarni amalga oshirish kerak. Bolalikda ma'lum bo'lganidek, bolaning hayollari va hayollari juda muhim rol o'ynaydi. Ammo qancha odam bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish kerakligini o'ylaydi. Afsuski, ko'pchilik kattalar bolaning hayollarini rivojlantirishga etarlicha e'tibor bermaydi, bu esa kelajakda bolalarning imkoniyatlarini sezilarli darajada cheklaydi. Ijodkorlik har bir inson hayotida juda muhim rol o'ynaydi. Tasavvur va fantaziya har ikki munosabatlarda ham, ishda ham odamlarga yordam beradi, lekin eng muhimi, ijodiy insonlar har qanday biznesda muvaffaqiyatga erishishga yordam beradigan o'zligini namoyon eta oladi. Shunday qilib, agar bola tasavvurning etishmasligidan aziyat chekmasa ham, ota-onalar o'zlarining ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga e'tibor berishlari kerak.

Kompetensiya - lotincha «Competentia» so'z bo'lib, o'zbek tilidagi lug'aviy ma'nosi «inson yaxshi biladigan», «tajribaga ega bo'lgan» kabi ma'nolarni bildiradi. Kompetentlik - biron bir ishni samarali qila olish qobiliyati, ishni bajarishda talablarni qondira olish qobiliyati, aniq ishchi funksiyalarni bajarishda talablarni qondira olish qobiliyati. Kasbiy kompetentlik - mutaxassis tomonidan kasbiy faoliyatni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalarning egallanishi va ularni amalda yuqori darajada qo'llay olinishidir.

Asosiy qism. Bo'lajak mutaxassislarda kasbiy kompetentlikni shakllantirish uchun avvalo kuzatuvchanlik xususiyatining rivojlanishiga, ya'ni perseptiv, kognitiv, refleksiv, empativ, motivatsion va prognostik jihatlarining taraqqiy etishiga e'tibor qaratish lozim. Pedagogik faoliyat va muloqot jarayonida ijtimoiy-perseptiv kompetentlikka ega bo'lib borish uchun mutaxassis o'zida insonparvarlik, ijtimoiy-refleksiv, bilim hamda ko'nikmalar, ijobiy kasbiy

“Men”- siymosi, ba’zi shaxsga xos sifatlar (intellekt, iroda, empatiya, kuzatuvchanlik, mehribonlik, hissiy bag’rikenglik va boshqalar)ni shakllantirishga oid mashg’ulotlar bilan shug’ullinishi maqsadga muvofiqdir. Pedagogik-psixologik trening-seminar, ish o’yini, mahorat darsi va turli amaliy mashg’ulotlarga jalb qilish, malakaviy amaliyotning rolini oshirish, har bir talabaga o’zining pedagogik faoliyatga xos imkoniyatlari va mahoratini namoyon etishi mumkin bo’lgan qulay sharoitlarni yaratib berish orqali unda ijtimoiy-perseptiv kompetentlikni shakllantirish mumkin. Buning uchun nafaqat shu sohaga oid bilim, ko’nikma va malakalarni o’zlashtirishi, balki insonlar bilan muloqot o’rnatish texnikasini egallash, motivatsion sohani rivojlantirish, psixologik bilimdonligini oshirib borish, kasbiy faoliyatga psixologik jihatdan tayyorgarlik ko’rib borish lozim

Ijodkorlik turlariga to’xtaladigan bo’lsak: Ijodkorlik qobiliyatlari ikki turda bo’lishi mumkin, tug’ma va ortirma. Ortirma ijodkorlikni turli metodlar orqali amalga oshirish mumkin va ulardan biri “atrofdagi narsalarni tasavvur qilish” metodi. Ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish vositasi sifatida deyarli barcha atrofdagi narsalar va vaziyatlardan foydalanishingiz mumkin. Ijodkorlik yaratishni, yaratishni anglatadi. Shuning uchun Bolani darslaridagi asosiy maqsad - uni qanday qilib tasvirlashni o’rgatish va oxirida nimani kashf etganini tushunishdir. Ba’zida, biz bilmagan holda, o’yin va muloqot orqali bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiramiz. Ammo, barkamol rivojlanish uchun mustahkamlik va uslubiyat zarur. Masalan, rivojlanish o’yinlarini o’ynab, bolani to’yga keltirmang. Agar qiziqish sizni zaiflashtira boshlaganini his qilsangiz, o’yinni qoldiring. Ammo uzoq muddatli tanaffuslar ham amalga oshirilmaydi. Bolalar ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish dasturini yaratishning eng yaxshi usuli. Dasturda rivojlanishning barcha usullari - vizual, og’zaki va amaliy bo’lishi kerak. Vizual usullar har qanday suratlarni ko’rish, chizilgan yoki haqiqiy ko’rishni o’z ichiga oladi. Masalan, bulutlarni o’rganayotganda, ular nimaga o’xshashligini aniqlang. Og’zaki usullarga aloqa, hikoyalar, suhbatlarning turli shakllari kiradi. Misol uchun, ertaklarning birgalikdagi tarkibi, o’z navbatida, bir uchastka bo’yicha hukmni o’ylaydi. Amaliy usullar o’yinlarni, turli modellarni yaratish va ulardan foydalanishni va rivojlanish mashqlarini bajarishni o’z ichiga oladi. Barcha usullarni birlashtirib, siz o’zingizning intellektual qobiliyatlariga ijobiy ta’sir ko’rsatadigan bolaning keng qamrovli rivojlanishiga erishishingiz mumkin.

Ijodkorlik turlari

Yaratuvchilikning o’ziga xos tomoni turli g’oyalar, g’oyalar, turli xil faoliyat turidagi hayoliy parvozlarni amalga oshirishga imkon beradi:

1. **Ilmiy ijod** - turli xil kashfiyotlar, yakuniy mahsulot - bilim.
2. **Texnik ijod** amaliy va texnologik rivojlanishdir, yakuniy mahsulot mexanizm yoki dizayndir.

3. **Badiiy ijod** dunyodagi estetik asosi, go'zallikka intilishdir. Yakuniy mahsulot badiiy tasvirdir (she'r, rasm, haykal).
4. **Birgalikda yaratish** - bu san'atning asarlari, ularni talqin qilishdir.
5. **Bola ijodkorligi** - bu bolaning tasavvuf jarayoni, uning tasavvuridir.
6. **Pedagogik ijod** - bu bilimlarni o'rgatish uchun maxsus yondashuv, uning maqsadi yangi narsalarni o'rgatishdir.

Ijodkorlik faoliyatini tashkil qilish metodlariga keladigan bo'lsak, umuman olganda Ijodkorlik masalalariga insonlar har qadamda duch keladilar, biroq ularni har doim ham ijodiy yo'l bilan qilishga intilmaydilar. Jumladan, ta'limni tashkil qilishning asosiy shakllari bo'lgan dars va darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'quvchilar ijodkorlik faoliyatini tashkil qilish muammosi o'zining to'laqonli yechimini topmay kelmoqda. Mazkur muammoni darsdan tashqari mashg'ulotlar jarayonida hal etish muayayn yechimlari taklif etilgan bo'lsa-da, dars mashg'ulotlarida o'quvchilar ijodkorlik faoliyatini tashkil qilish muammosi yetarlicha tadqiq qilingan emas. Qisqa qilib aytilganda, ijodkorlikni murakkab ko'ringan masalani hal etishning sodda yechimini topish deb ta'riflash mumkin. Odatda, uni oqilona yechim yoki ixtiro deb atashadi. Ushbu fikrni ko'proq moddiy shaklga ega bo'lgan texnik ijodkorlik misolida izohlash mumkin. Umumiy o'rta ta'limda fizika va mehnat ta'limi DTS'lari va o'quv dasturiga asosan o'quvchilar deformatsiya tushunchasini, materiallarning qattiqligi, mo'rtligi, ustuvorligi kasbi tushunchalarni nazariy o'rganishlari hamda laboratoriya-amaliy mashg'ulotlarida tajribadan o'tkazishlari kerak bo'ladi. Biroq, ushbu laboratoriya ishlarini bajarish uchun mo'ljallangan R-20, SM-4 kabi sanoat tipidagi sinov qurilmalari juda katta o'lchamga egaligi, barcha o'quv yurtlarida o'rnatish imkoniyatining mavjud emasligi, mavjud bo'lganlarida ham barcha o'quvchilar shug'ullanishiga imkon bermasligi sababli ishni ijodiy tashkil qilishga to'sqinlik qiladi. Ixtirochi bu masalani oddiy yo'l bilan, metall kesuvchi qaychiga namunani kesish uchun sarf bo'ladigan kuchni o'lchash moslamasini o'rnatib hal qilib beradi. Bu yechimning soddaligi unda muammo yechimi sifatida oddiy qaychidan foydalanilganligi, ixtironi qilingan qurilmani o'quvchilar o'z kuchlari bilan tayyorlash imkonining mavjudligi, bu usulda tayyorlangan qurilmadan barcha o'quvchilar birvarakayiga foydalanishi mumkinligi kabi ko'plab dalillar bilan asoslanadi. Eng muhimi, o'quvchilar ulkan va murakkab qurilmalar bajarayotgan «tushunarsiz operatsiyalarni» sodda qurilmalarda tushunarli qilib bajarish mumkinligini bilib oladilar. Demak, ixtiro – bu talabchanlik, nozikta'blik yoki «aql o'yini» emas, balki inson faoliyatini yangi, uning uchun qulayroq bo'lgan vaziyatga olib chiquvchi taraqqiyot yo'lidir. Insondagi ana shu ijodkorlik, ixtirochilik sifatlari uni tabiat kuchlari bilan raqobatni yengib, yangi – tafakkur qobiliyatining shakllanishiga zamin yaratdi. Inson ehtiyojlarining o'sib borishi jarayonida uning tomonidan qo'llaniladigan mehnat qurollari ham murakkablashib, takomillashib borgan. Insoniyat taraqqiyoti o'z yo'lida yutuqlar bilan birga ko'plab muammolarni ham keltirib chiqargan. Yaqin o'tmishga qadar

esa bu muammolar faqat bitta usul – amal va xato metodi orqali hal qilib kelingan. Bu usul minglab xato yechimlar ichida bitta to‘g‘risini topishga qaratilgan bo‘lsa-da, uning vositasida elektr dvigatellari va generatorlar, ichki yonuv dvigateli, marten pechlari, telefon va samolyotlar ixtiro qilindi. Biroq texnik-texnologik jarayonlarning nihoyatda murakkablashib borishi amal va xato metodining ikki yo‘nalishda takomillashtirilishiga asos bo‘ldi: birinchisi, muammo yechimi sifatida taklif etiladigan g‘oyalari sonini oshirib borish, ikkinchisi taklif etilayotgan g‘oyalarni saralashga bo‘lgan talablarni orttirish. Dastlab, ikkala yo‘nalish ham o‘zaro uyg‘unligini namoyish qilgan bo‘lsa-da, keyinchalik yechim variantlarini tanlashdagi subektivlik, xatolardan himoyalanganlik bilan bog‘liq kamchiligi ayon bo‘ldi. Bu metodning «umri»ni uzaytirish uchun variantlarni taqqoslashni tezlashtirish yo‘li tanlandi. EHMlarning dastlabkilari aynan mana shu prinsip asosida ishlagan. Bunda ham, oxir-oqibatda, ulkan hajmdagi variantlarni o‘zaro taqqoslab chiqish yo‘li bilan ijodkorlik masalalarini hal etib bo‘lmazligi ma‘lum bo‘ldi. Bildirilgan mulohazalarga yakun yasab aytish mumkinki, hozirgi paytda o‘qituvchi va o‘quvchilarning asosiy ijodkorlik «quroli» bo‘lgan amal va xato metodi yordamida yangi sifat o‘zgarishlariga erishib bo‘lmaz ekan. Bizning fikrimizga ko‘ra, o‘qituvchi hamda o‘quvchilarni ijodkorlik faoliyatini amalga oshirishning turli-tuman, zamon sinovidan o‘tgan ilg‘or metodlar bilan qurollantirish vaziyatni yaxshilashning eng maqbul yo‘li hisoblanadi. Insoniyat taraqqiyotining hozirgi bosqichi barcha sohalarda zamonaviy texnologiyalar rivoji bilan bog‘liq ekan, ijodkorlik yo‘llarini puxta o‘zlashtirgan barkamol avlodni tarbiyalash respublikamiz ta‘lim tizimining eng muhim vazifalaridan biri sifatida yuzaga chiqadi. Bu masalaning asosiy yechimi esa umumiy o‘rta ta‘lim maktablari ishini maqsadga muvofiq tashkil qilish bilan hal etiladi.

O‘quvchilarni ijodkorlik faoliyatiga tayyorlash strategiyasi quyidagi asosiy usullarga tayanadi:

- doimo o‘quvchilar e‘tiborini masalani hal qilishda qo‘llanilgan usulning universalligi, hammabopligiga qaratish. Buning natijasida o‘quvchilar darsda ma‘lum vaziyatga nisbatan qo‘llanilgan metodni yangi hodisalarga tatbiq qilib, yangi qonuniyat va yechimlarni izlashga odatlanadilar;

- o‘quvchilarni ijodkorlik metodlariga o‘rgatishni dars maqsadi sifatida emas, balki darsda qo‘yilgan vazifani yanada samarali hal qilishga qaratilgan yangi yo‘l, imkoniyat sifatida qarilishi taqozo etiladi. Muammo yechimini topishga qaratilgan vazifalar o‘rganilayotgan tizim tarkibi va undagi jarayonlarni tahlil qilishni ko‘zda tutadi. Shu sababli masalani hal etishdan kutilgan maqsadni va uni amalga oshirishdagi vazifalarning to‘g‘ri belgilanishi muammoni darhol hal etishga qaratilgan intilishlardan ko‘ra ko‘proq naf keltiradi.

Maktabda kasbga yo‘naltirishning asosiy tamoyillari:

1. Tizimli va izchil. Bu eng muhim tamoyillardan biridir, chunki yaxshi natija uchun ish muntazam ravishda amalga oshirilishi kerak, birinchi

sinfdan bitiruvgacha. Maktab o'quvchilarining kasbiy o'zini o'zi belgilash bo'yicha ishni yuqori sinflarda boshlash va kichik maktabda unga kamroq e'tibor berish tubdan noto'g'ri..

2. Talabalarga individual yondashuv. Differentsial yondashuv eng muvaffaqiyatli va samarali hisoblanadi, chunki u kuchlarni to'g'ri taqsimlashga imkon beradi, topshiriqlar va har bir talaba uchun to'g'ri usullarni tanlash. Buning uchun o'qituvchi doimo o'quvchilarning qiziqishlarini shakllantirishdan xabardor bo'lishi kerak., ularning qadriyatlarini va hayotiy yo'nalishlari haqida, va, albatta, muvaffaqiyat darajasi haqida.
3. Guruh darslarining individual bilan to'g'ri kombinatsiyasi. Talabalar bilan individual ishlash katta ahamiyatga ega, ammo, guruh maslahatlashuvlari bilan birgalikda u yanada mazmunli bo'ladi..
4. Maktab o'rtasidagi munosabatlar, universitetlar va boshqa tashkilotlar, bandlik bilan bog'liq.
5. Kasbga yo'naltirish haqiqiy hayot bilan bevosita bog'liq bo'lishi kerak. Bu degani, Talabalarning kasbiy o'zini o'zi belgilash bo'yicha muvaffaqiyatli ishlashi uchun pedagogik xodimlar

XULOSA: Xulosa qilib aytish lozimki shaxsga ta'lim va tarbiya berishda nafaqat ta'lim oluvchiga ta'limning yo'naltirilishi, balki o'qituvchining pedagogik faoliyatga psixologik tayyorligi muhimdir. Bunday hollarda o'qituvchining kasbiy kompetentlik darajasiga alohida e'tibor qaratishni talab etadi. Ta'lim tizimida kompetentli yondoshuv ta'lim islohatlarining konseptual asoslari sifatida qabul qilinishi, ta'lim tizimiga kompetentli yondoshuvning joriy etilishi ta'lim maqsadi, mazmuni, o'qitish shakli, o'qitish usullari, pedagogik va axborot texnologiyalari, nazorat usullarini hamda ta'lim beruvchi va ta'lim oluvchi rolida jiddiy o'zgarishlarni amalga oshirishni talab etadi. O'qituvchining kasbiy kompetentligini tarkib toptirish uchun pedagogik oliy ta'limda tub o'zgarishlarni amalga oshirish kerak. Oliy ta'lim Davlat ta'lim standarti, o'quv dasturi va darsliklarni takomillashtirish yo'nalishida muayyan ishlar olib borilayotgan bir paytda, mavjud an'anaviy mazmundan voz kechish qiyin kechsa-da, ta'lim mazmunini yanada aniqlashtirish lozim bo'ladi

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Hamdamova, N. M., Barotov, M. H., & Shoyimova, M. R. (2023). O'quvchilarning texnik ijodkorlik kompetensiyalarini rivojlantirishda loyihalash-konstruktorlik elementlaridan foydalanish. *Educational Research in Universal Sciences*, 2(1), 248–252.
2. J.G'.Yuldoshev, Sh.Po'latov, Ta'limda innovation texnologiya asoslarini tashkil etish. Toshkent. 2011 y. 73 b.
3. O'quvchilarni texnik ijodkorligi Toshkent «O'qituvchi» 1989 yil.
4. Abdullayeva Uljalg'as Tulegen qizi, Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalarni qo'llanilishi

ВНИМАНИЕ!

При использовании материалов журнала необходимо указывать источник. Авторы статей несут ответственность за содержание статей и за сам факт их публикации.

Редакция не всегда разделяет мнения авторов и не несет ответственности за недостоверность публикуемых данных.

Редакция журнала не несет никакой ответственности перед авторами и/или третьими лицами и организациями за возможный ущерб, вызванный публикацией статьи.

ATTENTION!

When using journal materials, you must indicate the source.

The authors of the articles are responsible for the content of the articles and for the very fact of their publication.

The editors do not always share the opinions of the authors and are not responsible for the unreliability of the published data.

The editorial board of the journal does not bear any responsibility to the authors and / or third parties and organizations for possible damage caused by the publication of the article

DIQQAT!

Jurnal materiallaridan foydalanganda manbani ko'rsatish kerak.

Maqola mualliflari maqolalar mazmuni va ularning nashr etilishi fakti uchun javobgardirlar.

Har doim ham mualliflarning fikrlari tahririyat nuqtai nazarini ifodalamaydi va nashr etilgan ma'lumotlarning haqiqiyiligi uchun javobgar emas.

Jurnal tahririyati mualliflar va/yoki uchinchi shaxslar va tashkilotlarga maqolaning e'lon qilinishi natijasida yetkazilishi mumkin bo'lgan zarar uchun javobgar emas.